

VYRŲ IR MOTERŲ LYGIŲ GALIMYBIŲ ODONTOLOGIJOJE VERTINIMAS. STUDENTŲ POŽIŪRIS

DAIVA AŠKINYTĖ, ALINA PŪRIENĖ

Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Odontologijos institutas

Raktažodžiai: *lygios lyčių galimybės, odontologija, seksualinis priekabiavimas, studentų apklausa.*

Santrauka

Atlikta Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto (VU MF) ir Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) (Lietuva), Kvasim universiteto odontologijos koledžo (KUOK) (Saudo Arabija) ir Arizonos odontologijos ir burnos sveikatos mokyklos (AOBSM) (JAV) vyriausiojo kurso odontologijos studentų anketinė apklausa, siekiant išsiaiškinti požiūrį į lygias vyrų ir moterų galimybes įstoti į norimą specialybę, nepatirti priekabiavimo mokymo įstaigoje, įsidarbinti, vienodai uždirbti, siekti karjeros. Anketas užpildė 175 studentai: 18 VUMF, 72 LSMU, 45 AOBSM, 40 KUOK. Iš visų respondentų 36% buvo vyrai, 64% – moterys. Gautų duomenų analizė parodė, kad: 1. Skirtingų šalių studentai panašiai galvoja apie vyrų ir moterų lygias galimybes įstoti, vienodai uždirbti, siekti karjeros; 2. Požiūris į motinystės poveikį moters karjerai priklauso nuo lyties; 3. AOBSM studentai galvoja, kad moterys diskriminuojamos bandant įsidarbinti; 4. LSMU, KUOK ir AOBSM studentai teigė, kad yra patyrę seksualinį priekabiavimą.

ĮVADAS

Lyčių lygiateisiškumas – viena fundamentaliųjų žmogaus teisių, įtvirtinta ir ginama teisinės sistemos. Tačiau iki šiol visuomenėje gajūs lyčių stereotipai. Jais remiantis, vienos specialybės priskiriamos vyriškoms, kitos moteriškoms, todėl priešingos lyties atstovai, siekdami karjeros, gali susidurti su sunkumais. Stereotipiškai moterys apibūdinamos kaip rūpestingesnės, ekspresyvesnės, humaniškesnės, labiau užjaučiančios, tačiau mažiau kompetentingos. Manoma, kad vyrai atkaklesni, agresyvesni, labiau linkę varžytis ir kompetentesni (1).

Kaip žinia, vyrų ir moterų socialiniai vaidmenys skirtingose kultūrose skiriasi. Remiantis S. Bem suformuluota lyčių teorija, individo elgesys priklauso nuo

toje kultūroje nusistovėjusios „moteriškumo“ ir „vyriškumo“ sampratos (2). Asmens socialinis vaidmuo apima kelis elementus: aprangą, elgesį, profesijos pasirinkimą, asmeninius santykius ir kita. Skirtingų tradicijų, religijų ir kultūros šalyse tokie patys pasirinkimai gali būti priskiriami skirtingoms lytims.

Nusistovėję stereotipai odontologijoje gali paveikti trejopai. Pirma, darbdaviai gali būti linkę atsižvelgti į lytį samdydami darbuotoją (3). Nepaisant feminizmo idėjų sklaidos dabartinėje visuomenėje, vis dar tikimasi, kad dėl vaikų priežiūros ir jų auginimo moterys turėtų riboti savo darbingumą iki vaikai paūgės (4). To rezultatas – įsitikinimas, kad moteris gali mažiau įsipareigoti profesijai (5) – mažina darbdavio entuziazmą samdyti moterį, nepaisant lygias lyčių galimybes ginančių įstatymų. Antra, asmuo gali vengti švaistyti savo laiką ir jėgas siekdamas karjeros, jei tikės, kad susidurs su neigiamu požiūriu ir diskriminacija dėl savo lyties. Trečia, tikėjimą lygiomis lyčių galimybėmis gali griauti seksualinio priekabiavimo apraiškos universitetuose.

Kuo didesnis seksualinio priekabiavimo paplitimas, tuo labiau žlugdomas moterų pasišventimas profesijai, kurioje dominuoja vyrai (6). Saed ir bendraautorių nuomone, požiūriu į savo padėtį ir galimybes formavimas yra svarbus veiksnys, galintis turėti įtakos ateities pasirinkimui (7). Taigi, svarbu išsiaiškinti, ar abiejų lyčių būsimieji odontologai vienodai tiki savo ateitimi ir gali-mybėmis save realizuoti profesinėje veikloje.

Literatūroje nerasime skirtingų šalių, besiskiriančių nusistovėjusiomis tradicijomis, kultūra, religija, odontologų nuomonės apie lyčių lygybę odontologijoje palyginimo. Vyrų ir moterų odontologų pusiausvyrą įvairiose šalyse netolygi. Lietuvoje dauguma odontologų yra moterys, JAV – vyrai, o Saudo Arabijoje moterys sudaro beveik pusę visų odontologų (4, 8, 9).

Šio tyrimo tikslas - išsiaiškinti Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto ir Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Lietuvoje, Kvasim universiteto Odontologijos koledžo Saudo Arabijoje ir Arizonos Odontologijos ir burnos sveikatos mokyklos JAV odontologijos studentų požiūrį į lygias lyčių galimybes odontologijoje ir jį palyginti.

METODAS IR MEDŽIAGOS

2010 metais atlikta anoniminė anketinė apklausa, kurioje dalyvavo vyriausiojo kurso odontologijos specialybės studentai, besimokantys Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Odontologijos institute, Lietuvos sveikatos mokslų universitete, Kvasim universiteto odontologijos koledže Saudo Arabijoje ir Arizonos odontologijos ir burnos sveikatos mokykloje JAV. Prieš atliekant apklausą gauti žodiniai arba rašytiniai kiekvieno iš universitetų vadovų sutikimai. Kviesta dalyvauti daugiau atsitiktinai parinktų Odontologijos studijų programas turinčių universitetų iš įvairių pasaulio šalių (Švedijos, Kanados, Australijos, Naujosios Zelandijos, JAV, Saudo Arabijos), tačiau jie nesutiko bendradarbiauti.

Vilniaus universiteto ir Lietuvos sveikatos mokslų universiteto studentams pateikta anketa lietuvių kalba, o Kvasim universiteto Odontologijos koledžo ir Arizonos Odontologijos ir burnos sveikatos mokyklos studentai pildė anketą anglų kalba. Prieš pateikiant anketą ne Lietuvos studentams, ji buvo išmanančio tyrėjo išversta į anglų kalbą, tada kito vertėjo vėl į lietuvių kalbą. Turinio skirtumų nebuvo nustatyta.

Studentams anketos buvo išdalintos bendrosios paskaitos metu. Anketos klausimai buvo uždari. Respondentai prašyti nurodyti socialines-demografines detales: lytį, kilmę, šeiminių padėčių, tėvų išsilavinimą ir pareikšti savo nuomonę apie pateiktus teiginius, bandant išsiaiškinti požiūrį į lygias vyrų ir moterų galimybes darbo santykiuose, į motinystės ir darbo darną bei galimybę nepatirti priekabiavimo mokymo įstaigoje, naudojantis penkiabale Likerto skale (1 = visiškai nesutinku, 2 = nesutinku, 3 = iš dalies sutinku, 4 = sutinku, 5 = visiškai sutinku) buvo prašoma įvertinti teiginius. Vėliau, apdorojant duomenis, atsakymai grupuoti į 2 grupes: „nesutinku“ (1 ir 2 balai) ir „sutinku“ (3, 4 ir 5 balai).

Anketų duomenų analizė atlikta pasitelkiant aprašomąją statistiką, duomenys lyginti naudojant *Chi* testą ir *Fisher exact* testą bei studento *t* testą. Skirtumas laikytas statistiškai reikšmingu, kai $p < 0,05$.

REZULTATAI IR DISKUSIJA

Iš tyrime dalyvavusių 175 vyriausiųjų kursų studentų: 18 buvo Vilniaus universiteto, 72 Lietuvos sveikatos mokslų universiteto, 40 Kvasim universiteto Odontologijos koledžo ir 45 Arizonos Odontologijos ir burnos sveikatos mokyklos. Bendras atsakomumas 79,5 %. Iš visų atsakiusių į klausimus 36 % respondentų buvo vyrai.

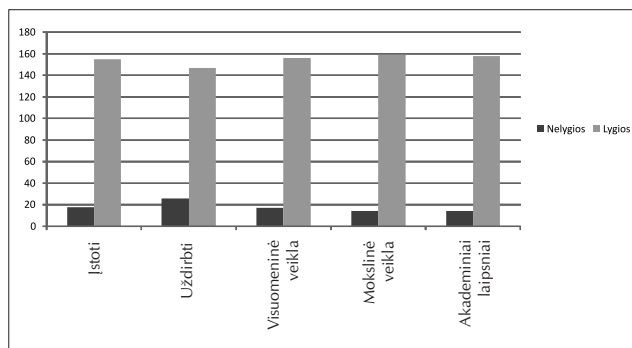
Nepriklausomai nuo lyties ar universiteto, kuriame studijuoja ($p > 0,05$) dauguma studentų tiki, kad vyrai ir moterys turi vienodas galimybes įstoti mokytis, gauti vienodą uždarbį per metus, siekti karjeros odontologinės sveikatos priežiūros srityje, visuomeninėje ir mokslinėje veikloje bei siekti akademinių laipsnių (1 lentelė).

Lietuvoje diplomuota odontologinė praktika skaičiuoja tik antrą šimtmetį. Vienos pirmųjų diplomuotų Lietuvos odontologų: 1904 metais Charkovo medicinos institute odontologijos studijas baigusi Julija Janulaitytė-Biliūnienė-Matjošaitienė (rašytojo Jono Biliūno žmona) ir Elena Ziabickaitė-Lukauskienė (žytaus Šiaulių advokato Stasio Lukauskio žmona) (10). Šiandien moterys odontologės sudaro daugumą tokios profesijos atstovų. Odontologų rūmų 2011 metų duomenimis, moterys sudaro 82,35 % visų odontologų. 2006 metais Lietuvoje atlikto tyrimo duomenimis, nenustatyta statistiškai patikimo skirtumo tarp lyčių, lyginant darbo valandų odontologinėje praktikoje skaičių (11). Žinoma, kad Lietuvoje privačios odontologinės sveikatos priežiūros įstaigos yra tarp dažniausiai moterų verslininkų įsteigiamų įmonių (12). Taip pat pastebėta, kad moterys verslininkės yra labiau linkusios įdarbinti moteris (12). Tačiau tai nereiškia, kad moterų odontologų padėtis Lietuvoje itin palanki jų lyčiai. Nepaisant ES ir LR įstatymų dėl vienodo atlyginimo už vienodą ar tokios pačios vertės darbą, remiantis Statistikos departamento duomenimis, moterų vidutinis bruto darbo užmokestis 2006 metais sveikatos priežiūros ir socialinio darbo srityje buvo 1467 Lt, 21,76 % mažesnis už vyrų – 1875 Lt (12).

Pirmoji moteris odontologė, JAV įgijusi aukštojo mokslo diplomą – Lucy Hobbs Taylor, studijas baigė 1866 m. Ohajo burnos chirurgijos koledže Cincinatyje (13). Prabėgus beveik pusantro šimto metų, dauguma JAV odontologų – vyrai. Visgi matomi lėti lyčių santykio pokyčiai. JAV moterų odontologų skaičius per praėjusį dešimtmetį padvigubėjo – išaugo nuo 10,5 % (1993 metais) iki 22 % (2004 metais). Tikimasi, kad moterys 2020-aisiais sudarys 28 % visų JAV odontologų. 2004 metais 15 % Amerikos periodontologijos akademijos (*American Academy of Periodontology*) narių, 12 % Amerikos ortopedinės odontologijos koledžo (*American College of Prosthodontists*) ir tiek pat Amerikos ortodontų asociacijos (*American Association of Orthodontists*) narių buvo moterys. Kiek daugiau moterų odontologų buvo Amerikos vaikų odontologijos akademijoje (*American Academy of Pediatric Dentistry*). Jos sudarė 35 % visų narių (4). Skirtingą vyrų ir moterų padėčių odontologijos rinkoje rodo ne tik netolygus

lyčių pasiskirstymas, bet ir tam tikri kokybiniai darbo skirtumai. Iš JAV odontologų, besiverčiančių privačia praktika, moterys dažniau negu vyrai dirba pusę darbo dienos (4). Ontario regione atlikto tyrimo duomenimis, moterų gaunamas atlyginimas tesudaro 63,7 % vyrų odontologų metinio uždarbio (14). Dažniausiai tai yra siejama su faktu, kad moterys rečiau turi nuosavą verslą. Nepaisant šių faktų, dauguma Arizonos odontologijos ir burnos sveikatos mokyklos studentų tiki lygiomis abiejų lyčių gydytojo odontologo karjeros galimybėmis, tik statistiškai reikšmingu skirtumu, palyginti su kitų tyrime dalyvavusių šalių studentais, nurodė, kad moterims odontologėms sunkiau įsidarbinti: taip manė net daugiau kaip pusė (57,78%) Arizonos odontologijos ir burnos sveikatos mokyklos studentų.

Dauguma Lietuvos ir Saudo Arabijos universitetų studentų nenurodė, kad kurios nors lyties odontologai diskriminuojami siekiant įsidarbinti, nežiūrint, kad Saudo Arabijoje moterys turi laikytis griežtų taisyklių: dėvėti tradicinius drabužius, negali vairuoti, negali viešumoje rodytis be palydovo vyro, ribojamas jų darbas ir mokslas – moterys gali dirbti tik gavusios savo vyro sutikimą ir iki šiol neturi teisės studijuoti inžinerijos, architektūros, žurnalistikos. Medicina (ypač ginekologija ir odontologija) ir pedagoginis darbas šioje šalyje laikomi vienomis tinkamiausių specialybių moterims (9). Pirmosios moterys, panorusios studijuoti odontologiją Saudo Arabijoje, buvo priimtos tik 1978 metais. Iki 1980-ųjų tik kelios moterys, baigusios mokslus gretimose valstybėse, vertėsi odontologijos praktika. Po trijų dešimtmečių padėtis pasikeitė – 50 % odontologijos studentų yra moterys (9). 2008 metais iš 10 380 Saudo Arabijoje dirbančių odontologų 4989 buvo moterys ir 5391 vyrai (15). Dėl religinių ir kultūrinių įsitikinimų šioje šalyje labiau įprasta, kad pacientai renkasi savo lyties gydytoją odontologą. Tai kiek sumažina lyčių tar-

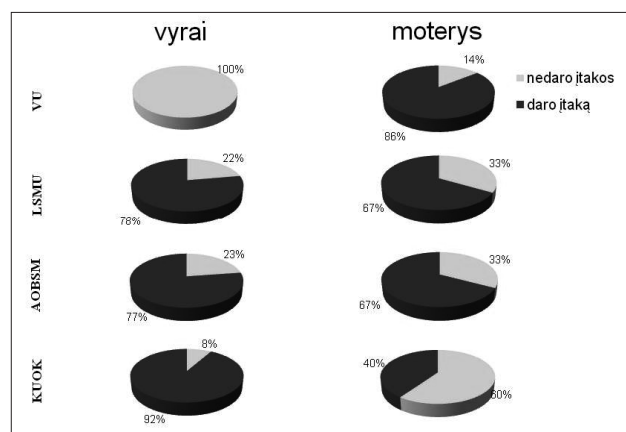
1 lentelė. Ar lygios vyrų ir moterų galimybės įvairiose odontologinės karjeros srityse?

pusavio konkurenciją. Nors nėra duomenų, lyginančių skirtingų lyčių odontologų uždarbį ir karjeros galimybes Saudo Arabijoje, tačiau žinoma, kad kitokį darbą dirbančios moterys, pavyzdžiui, žurnalistės, uždirba mažiau negu pusę vyrams mokamo atlyginimo (16).

Nepaisant skirtingos Lietuvos, JAV ir Saudo Arabijos moterų padėties, kultūrinių valstybių skirtumų, nevienodos odontologinės praktikos istorijos skirtingose šalyse, šio tyrimo metu dauguma visų šalių studentų pasisakė, kad abiejų lyčių odontologai turi vienodas galimybes įstoti mokytis, gauti vienodą uždarbį per metus, siekti karjeros darbe, visuomeninėje ir mokslinėje veikloje bei akademiniai laipsnių. Tokių vilčių priežastis – teisinis lyčių lygybės reglamentavimas.

JTO konvencija „Dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims“, 1979 m. priimta Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos, patvirtina diskriminacijos neleistinumo principą ir skelbia, kad visi žmonės gimsta laisvi ir lygūs ir kad kiekvienas žmogus privalo turėti visas joje pripažintas teises ir laisves nepriklausomai nuo jokių skirtumų, įskaitant lytimi pagrįstus skirtumus (17). Tarp kitų teisių, ją ratifikavusios valstybės turi užtikrinti vienodą atlyginimą už tokias pačias pareigas, apmokamas motinystės atostogas, lygias galimybes ir nediskriminavimą renkantis profesiją, studijų metu, įsidarbinant. Konvencija jau yra ratifikuota Lietuvoje ir Saudo Arabijoje. JAV pasirašė, bet dar neratifikavo šios konvencijos.

Motinystę ir mažų vaikų auginimą, kaip kliūtį moterų odontologų karjeroje, nurodė dauguma respon-

2 lentelė. Ar motinystė daro neigiamą įtaką moters odontologės karjerai?

VŪ MF OI – Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Odontologijos institutas, Lietuva

LSMU – Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Lietuva

KUOK – Kwasim universiteto odontologijos koledžas, Saudo Arabija

AOBSM – Arizonos odontologijos ir burnos sveikatos mokykla, JAV

dentų: 78 % Lietuvos sveikatos mokslų universiteto, 92 % Kvasim universiteto Odontologijos koledžo, 77 % Arizonos odontologijos ir burnos sveikatos mokyklos studentų vyrų ir 86 % Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto moterų bei mažuma priešingos lyties atstovų. Nuomonės skirtumas tarp lyčių ir tarp universitetų statistiškai reikšmingas ($p < 0,05$) (2 lentelė). Be abejonės, ši nuomonė palaikoma visose trijose valstybėse skirtingomis valstybės paramomis ką tik pagimdžiusioms moterims: JAV įprastai nėra apmokamų motinystės atostogų, moterims numatomos tik 12 savaitių neapmokamos atostogos po gimdymo, nebent motinystės atostogas padengia darbdavio mokamas sveikatos draudimas. Tėvystės atostogos nenumatomos (18). Saudo Arabijoje apmokamos motinystės atostogos skiriamos 10 savaitių po gimdymo. Taip pat numatoma 1 diena apmokamų tėvystės atostogų (19). Lietuvoje apmokamos motinystės atostogos trunka iki 2 metų, šias atostogas gali rinktis tiek tėvas, tiek motina. Taip pat numatomos 1 mėnesio trukmės apmokamos tėvystės atostogos (20). Visu atostogų laikotarpiu išlaikoma darbo vieta. Kova prieš nėščią ar auginančių vaikus motinų diskriminaciją darbe įtvirtinta jau minėtoje deklaracijoje (17).

Tik Vilniaus universito Medicinos fakulteto Odontologijos institute nebuvo nė vieno studento, patyrusio seksualinį dėstytojų priekabiavimą. 5 odontologijos studentės ir 1 studentas (8,3%), besimokantys Lietuvos sveikatos mokslų universitete, 8 studentės ir 1 studentas (20%), iš Arizonos odontologijos ir burnos sveikatos mokyklos bei 1 studentė ir 7 studentai (20%) iš Kvasim universiteto Odontologijos koledžo teigė, kad yra patyrę dėstytojų priekabiavimą ar nepageidaujamą jų dėmesį. Neramina tai, kad universitetų studentų anoniminėje apklausoje buvo abiejų lyčių studentų, kurie teigė patyrę seksualinį dėstytojų priekabiavimą. Kad seksualinio priekabiavimo aukų ratas tampa vis mišresnis, nustatyta ir ankstesnių tyrimų metu (21, 22). Seksualinis priekabiavimas mokymo įstaigoje gali paveikti individų elgesį dvejopai: jeigu iš anksto žinoma, kad didelė priekabiavimo tikimybė, studentas greičiausiai tiesiog stengsis išvengti situacijos. Tačiau jeigu priekabiauti dėstytojas ima ilgiau bendradarbiaujant, studentas gali prarasti tikėjimą savo akademinė ateitimi bei netekti vilties ir susidomėjimo siekti karjeros, nestoti į tos srities rezidentūros programas (6, 23). Kaip ir kituose priekabiavimo prie odontologijos studentų problemą nagrinėjančiuose tyrimuose, nors studentai teigė patyrę seksualinį priekabiavimą, nėra žinoma, kad bent vienas iš studentų būtų pateikęs skundą dėl tokio dėstytojų elgesio (21, 22).

Kad ir kaip pasireikštų diskriminacija dėl lyties, svarbu kovoti prieš įsisenėjusius lyčių stereotipus bei nelygybę, juolab, kad tokią teisę užtikrina įstatymai. Tik netoleruojant netinkamo požiūrio ir elgesio įmanoma sukurti visuomenę, kurioje būtų lygios vyrų ir moterų galimybės.

IŠVADOS

1. Skirtingų šalių studentai panašiai pozityviai galvoja apie vyrų ir moterų lygias galimybes įstoti mokyti odontologijos, vienodai uždirbti, siekti karjeros.

2. Požiūris į motinystės poveikį moters karjerai priklauso nuo lyties, o nuomonės pasiskirstymas tarp lyčių priklauso nuo universiteto, kuriame studijuojama.

3. Arizonos odontologijos ir burnos sveikatos mokyklos studentai galvoja, kad mėginančios įsidarbinti moterys yra diskriminuojamos.

4. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto, Arizonos odontologijos ir burnos sveikatos mokyklos ir Kvasim universiteto odontologijos koledžo studentai teigė, kad yra patyrę seksualinį priekabiavimą.

Literatūra

1. Smith MK, Dundes L. The implications of gender stereotypes for the dentist-patient relationship. *J Dent Educ* 2008 ;72(5):562-70.
2. Bem SL. Sex typing and the avoidance of cross-sex behavior. *J of Pers Soc Psychol* 1976; 33: 48.
3. Nesbitt PE, Inglehart MR, Sinkford JC. Work environment perceptions of full-time dental educators: does gender matter? *J Dent Educ* 2003 ;67(8):916-24.
4. Scarbecz M, Ross J.A. The relationship between gender and postgraduate aspirations among first- and fourth-year students at public dental schools: a longitudinal analysis. *J Dent Educ* 2007; 71: 797-809.
5. Gallagher JE, Patel R, Wilson NH. The emerging dental workforce: long-term career expectations and influences. A quantitative study of final year dental students' views on their long-term career from one London Dental School. *BMC Oral Health* 2009; 23: 9-35
6. Benson D, Thomson G. Sexual Harassment on a University Campus: The Confluence of Authority Relations, Sexual Interest and Gender Stratification. *Soc Prob* 1982; 29(3): 236-251.
7. Saeed S, Jimenez M, Howell H, Karimbux N, Sukotjo C. Which factors influence students' selection of advanced graduate programs? One institution's experience. *J Dent Educ* 2008; 72:688-97.
8. Pūrienė A., Aleksiejūnienė J., Petrauskienė J., Balčiūnienė I., Janulytė V. Occupational hazards of dental profession to psychological wellbeing. *Stomatologija*. 2007; 9(3): 72-8.
9. Shakera R.; Babgibc A. Women in dentistry: A perspective on major universities in Saudi Arabia. Part 1: Historical background. *SDJ*. 2009; 21(3): 103-106.
10. Butkuvienė A. „Virgo Doctissima“, in Garsios Lietuvos moterys. Vilnius, 2007; p. 256.
11. Pūrienė A., Balčiūnienė I., Janulytė V., Tutkuvienė J. Specificity of chronic self-reported occupational hazards among male and

female Lithuanian Dentists. *Acta medica Lituanica*. 2008; 1: 55–60.

12. Bagdonas A., Lazutka R., Vareikytė A., Žalimienė L. Skirtingi, bet lygūs visuomenėje ir darbuotėje. Vilniaus universiteto Specialiosios psichologijos laboratorija : Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba: Vilnius, 2007; 202-207.

13. Hyson JM Jr. Women dentists: the origins. *J Calif Dent Assoc*. 2002 ;30(6):444-53.

14. Adams TL. Feminization of Professions: The Case of Women in Dentistry. *Canad J of Soc* 2005; 30(1): 71–94.

15. Shakera R.; Babgibc A. Women in dentistry: A perspective on major universities in Saudi Arabia. Part 2: Analysis and statistical data *SDJ*. 2009; 21(3): 107-112

16. Zawawi S. Saudi Woman Journalists Seek Fair Treatment. *APN*. 2011 02 11 Available at: www.arabpressnetwork.org/rubrique-sv2.php?id=183

17. Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women New York, 18 December 1979. Available at: www2.ohchr.org/english/law/cedaw.htm

18. Family and medical leave. Available at: www.dol.gov/dol/topic/benefits-leave/fmla.htm

19. Social Security Programs Throughout the World: Asia and the Pacific. Available at: www.ssa.gov

20. Vaikus auginantiesiems tėvams – palankesnės grįžimo į darbo rinką sąlygos. Prieiga internetu: www.sodra.lt/index.php?cid=182&new_id=20747.

21. Garbin CA, Zina LG, Garbin AJ, Moimaz SA. Sexual harassment in dentistry: prevalence in dental school. *J Appl Oral Sci* 2010 ;18(5):447-52

22. Webster DB, Smith TA, Marshall EO, Seaver DC, Szeluga MA, Lillich TT. Dental students' sexual harassment experiences and attitudes. *J Dent Educ* 1999; 63(9):665-72.

23. Stratton TD, McLaughlin MA, Witte FM, Fosson SE, Nora LM. Does students' exposure to gender discrimination and sexual harassment in medical school affect specialty choice and residency program selection? *Acad Med* 2005; 80(4):400-8.

EQUAL GENDER RIGHTS IN DENTISTRY: STUDENTS' APPROACH

Daiva Aškinytė, Alina Pūrienė,

Summary

Key words: equal gender rights, dentistry, sexual harassment.

The aim of the present study was to describe last-year dental students' learning in Vilnius University (VU), Lithuanian University of Health Sciences (LUHS), Arizona School of Dentistry and Oral Health (ASDOH) and Qassim University (QU) approach to equal gender rights in Dentistry and to compare it. A self-administered anonymous survey was comprised of structured questions about gender rights in Dentistry and 5 point Likert scale was used to express agreement with the statement. Results: The total of 175 questionnaires were returned, which comprised the response rate of 79,5%. 36% of respondents were men. VU was the only school where not a single student claimed to have experienced teacher's sexual harassment. Significant gender differences were found expressing opinion about maternity leave: 77,78% male students from LUHS, 91,67% male students from QU, 77,27 % male students from ASDOH and 85,71% female dentists from VU indicated, that maternity leave may have a negative impact on female dentist carrier. Most of the students claimed, that men and women in dentistry profession have equal prospects to be admitted to a Dental School, to earn equal annual income, to pursue career in public sector, to pursue careers in science, to pursue academic degrees. There were no significant gender or nationality differences. Conclusions: Both gender students from different countries have very similar attitude towards equal gender rights in dentistry. ASDOH students believe that female dentists are less likely to find a job. Attitude towards maternity leave's impact on female dentist career depends on one's gender and place of studies. Students from QU, LUHS and ASDOH claim to have experienced sexual harassment.

Correspondence to: d_askinyte@yahoo.com

Gauta 2011-07-22

